

KODEKS KARNY

KODEKS POSTĘPOWANIA

KARNEGO

KODEKS WYKROCZEŃ

KODEKS KARNY WYKONAWCZY

USTAWA O ŚWIADKU KORONNYM

ODPOWIEDZIALNOŚĆ PODMIOTÓW ZBIOROWYCH

AKTY WYKONAWCZE

INDEKS RZECZOWY

2. WYDANIE

GRATIS
testy-prawnicze.pl

C•H•BECK

TEKSTY USTAW BECKA

Kodeks karny

Kodeks postępowania karnego

Kodeks wykroczeń

Kodeks karny wykonawczy

Ustawa o świadku koronnym

Ustawa o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych

oraz

akty wykonawcze

Polecamy inne nasze publikacje z zakresu prawa karnego:

KODEKS KARNY, wyd. 34

Twoje Prawo

PRAWO WYKROCZEŃ, wyd. 15

Twoje Prawo

KODEKS KARNY WYKONAWCZY, wyd. 15

Twoje Prawo

KK, KPK, KKW, wyd. 27

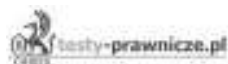
Teksty Ustaw Becka

KK, KPK, KKW, KSCU, wyd. 16

Edycja Sądowa

PRAWO KARNE 2011

Teksty Ustaw Becka

www.sklep.beck.pl

**Kodeks karny
Kodeks postępowania
karnego
Kodeks wykroczeń
Kodeks karny wykonawczy
Ustawa o świadku koronnym
Ustawa o odpowiedzialności
podmiotów zbiorowych
oraz akty wykonawcze**

Teksty jednolite
wraz z indeksem rzeczowym

WYDAWNICTWO C.H. BECK
WARSZAWA 2011

Kodeks karny
Kodeks postępowania karnego
Kodeks wykroczeń
Kodeks karny wykonawczy
Ustawa o świadku koronnym
Ustawa o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych
oraz akty wykonawcze

2. wydanie
Stan prawny: 1 sierpnia 2011 r.

Zbiór obejmuje zmiany do Dz.U. z 2011 r. Nr 142.

Redakcja: Aneta Flisek

© **Wydawnictwo C.H. Beck 2011**

Informacje wydawcy: Spisy treści poszczególnych aktów oraz tytuły artykułów umieszczone w nawiasach kwadratowych pochodzą od redakcji. Są one, tak jak i przypisy, chronione prawem autorskim.

Wydawnictwo C. H. Beck, Sp. z o.o.
ul. Bonifraterska 17, 00-203 Warszawa

Skład i łamanie: Wydawnictwo C.H. Beck
Druk i oprawa: Białosockie Zakłady Graficzne, Białystok

ISBN 978-83-255-3288-8

ISBN e-book 978-83-255-3289-5

Spis treści

Wykaz skrótów	XI
1. Kodeks karny z dnia 6 czerwca 1997 r. (Dz.U. Nr 88, poz. 553)	1
2. Przepisy wprowadzające Kodeks karny z dnia 6 czerwca 1997 r. (Dz.U. Nr 88, poz. 554)	97
3. Ustawa o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary z dnia 28 października 2002 r. (Dz.U. Nr 197, poz. 1661)	111
4. Kodeks postępowania karnego z dnia 6 czerwca 1997 r. (Dz.U. Nr 89, poz. 555)	121
5. Przepisy wprowadzające Kodeks postępowania karnego z dnia 6 czerwca 1997 r. (Dz.U. Nr 89, poz. 556)	317
5a. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie postępowania medycyjnego w sprawach karnych z dnia 13 czerwca 2003 r. (Dz.U. Nr 108, poz. 1020)	320
5b. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie poddawania badaniom lub wykonywania czynności z udziałem oskarżonego oraz osoby podejrzanej z dnia 23 lutego 2005 r. (Dz.U. Nr 33, poz. 299)	323
5c. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie szczegółowych zasad i trybu doręczania pism sądowych w postępowaniu karnym z dnia 18 czerwca 2003 r. (Dz.U. Nr 108, poz. 1022)	327
5d. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie rodzaju urządzeń i środków technicznych służących do utrwalania obrazu lub dźwięku dla celów procesowych oraz sposobów ich przechowywania, odtwarzania i kopiowania zapisów z dnia 2 czerwca 2003 r. (Dz.U. Nr 107, poz. 1005)	329
5e. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie wysokości opłaty za wydanie kserokopii dokumentów oraz uwierzytelnionych odpisów z akt sprawy z dnia 2 czerwca 2003 r. (Dz.U. Nr 107, poz. 1006)	331
5f. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie warunków technicznych przeprowadzenia okazania z dnia 2 czerwca 2003 r. (Dz.U. Nr 104, poz. 981)	332
5g. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie sposobu postępowania z protokołami przesłuchań i innymi dokumentami lub przedmiotami, na które rozciąga się obowiązek zachowania tajemnicy państwowej, służbowej albo związanej z wykonywaniem zawodu lub funkcji z dnia 18 czerwca 2003 r. (Dz.U. Nr 108, poz. 1023)	334
5h. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie postępowania o zachowanie w tajemnicy okoliczności umożliwiających ujawnienie	

Spis treści

tożsamości świadka oraz sposobu postępowania z protokołami z zeznań tego świadka z dnia 18 czerwca 2003 r. (Dz.U. Nr 108, poz. 1024)	337
5i. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie regulaminu czynności w zakresie przeprowadzania wywiadu środowiskowego oraz wzoru kwestionariusza tego wywiadu z dnia 11 czerwca 2003 r. (Dz.U. Nr 108, poz. 1018)	340
5j. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie sposobu technicznego przygotowania systemów i sieci służących do przekazywania informacji – do gromadzenia wykazów połączeń telefonicznych i innych przekazów informacji oraz sposobów zabezpieczania danych informatycznych z dnia 28 kwietnia 2004 r. (Dz.U. Nr 100, poz. 1023)	342
5k. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie szczegółowych zasad i miejsca przechowywania w postępowaniu karnym przedmiotów i substancji stwarzających niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia oraz warunków i sposobu ich zniszczenia z dnia 18 czerwca 2003 r. (Dz.U. Nr 108, poz. 1025)	343
5l. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie sposobu technicznego przygotowania sieci służących do przekazywania informacji, do kontroli przekazów informacji oraz sposobu dokonywania, rejestracji, przechowywania, odtwarzania i niszczenia zapisów z kontrolowanych przekazów z dnia 24 czerwca 2003 r. (Dz.U. Nr 110, poz. 1052)	345
5l. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie określenia organów uprawnionych obok Policji do prowadzenia dochodzeń oraz organów uprawnionych do wnoszenia i popierania oskarżenia przed sądem pierwszej instancji w sprawach podlegających rozpoznaniu w postępowaniu uproszczonym, jak również zakresu spraw zleconych tym organom z dnia 13 czerwca 2003 r. (Dz.U. Nr 108, poz. 1019)	349
5m. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie określenia szczegółowych zasad wyznaczania i losowania składu orzekającego z dnia 2 czerwca 2003 r. (Dz.U. Nr 107, poz. 1007)	350
5n. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie sposobu zapewnienia oskarżonemu możliwości korzystania z pomocy obrońcy i jego wyboru w postępowaniu przyspieszonym oraz organizacji dyżurów adwokackich z dnia 25 maja 2010 r. (Dz.U. Nr 98, poz. 631)	352
5o. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie wysokości opłaty od kasacji w sprawach karnych z dnia 14 maja 2003 r. (Dz.U. Nr 97, poz. 886)	353
56. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie wzoru europejskiego nakazu aresztowania z dnia 20 kwietnia 2004 r. (Dz.U. Nr 73, poz. 664)	354
5p. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie wysokości i sposobu obliczania wydatków Skarbu Państwa w postępowaniu karnym z dnia 18 czerwca 2003 r. (Dz.U. Nr 108, poz. 1026)	361
5r. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie wysokości zryczałtowanej równowartości wydatków w sprawach z oskarżenia prywatnego z dnia 28 maja 2003 r. (Dz.U. Nr 104, poz. 980)	363

5s. Rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej w sprawie wojskowych kuratorów społecznych z dnia 9 lipca 2003 r. (Dz.U. Nr 134, poz. 1260)	363
5t. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie sposobu postępowania w sprawach związanych z uczestnictwem ławników sądów powszechnych w składach orzekających sądów wojskowych z dnia 26 maja 2003 r. (Dz.U. Nr 108, poz. 1017)	366
6. Ustawa o świadku koronnym z dnia 25 czerwca 1997 r. (Dz.U. Nr 114, poz. 738)	369
6a. Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie udzielania ochrony i pomocy świadkom koronnym i innym uprawnionym osobom z dnia 18 października 2006 r. (Dz.U. Nr 201, poz. 1480)	376
7. Kodeks wykroczeń z dnia 20 maja 1971 r. (Dz.U. Nr 12, poz. 114)	383
8. Kodeks karny wykonawczy z dnia 6 czerwca 1997 r. (Dz.U. Nr 90, poz. 557)	419
8a. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie szczegółowego zakresu informacji dotyczących osoby skazanego, przesyłanych przez sąd dyrektorowi zakładu karnego lub aresztu śledczego z dnia 11 sierpnia 2006 r. (Dz.U. Nr 181, poz. 1333)	524
8b. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie określenia innych niż kurator sądowy organów powołanych do przeprowadzenia wywiadu środowiskowego, jego zakresu oraz trybu przeprowadzania z dnia 26 sierpnia 2003 r. (Dz.U. Nr 152, poz. 1495)	525
8c. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie sposobu, zakresu i trybu sprawowania nadzoru penitencjarnego z dnia 26 sierpnia 2003 r. (Dz.U. Nr 152, poz. 1496)	526
8d. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów w sprawie szczegółowego zakresu i trybu uczestnictwa podmiotów w wykonywaniu kar, środków karnych, zabezpieczających i zapobiegawczych, a także społecznej kontroli nad ich wykonywaniem z dnia 1 grudnia 2003 r. (Dz.U. Nr 211, poz. 2051)	531
8e. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów w sprawie określenia szczegółowych zasad i trybu powoływania oraz działania Rady Głównej do Spraw Społecznej Readaptacji i Pomocy Skazanym, a także rad terenowych do spraw społecznej readaptacji i pomocy skazanym z dnia 21 sierpnia 1998 r. (Dz.U. Nr 113, poz. 723)	533
8f. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie podmiotów, w których jest wykonywana kara ograniczenia wolności oraz praca społecznie użyteczna z dnia 1 czerwca 2010 r. (Dz.U. Nr 98, poz. 634)	536
8g. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie zasad organizacji i warunków przeprowadzania badań psychologicznych i psychiatrycznych w ośrodkach diagnostycznych z dnia 14 marca 2000 r. (Dz.U. Nr 29, poz. 369)	538
8h. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie trybu przyjmowania dzieci matek pozbawionych wolności do domów dla matki i dziecka przy wskazanych zakładach karnych oraz szczegółowych zasad organizowania i działania tych placówek z dnia 17 września 2003 r. (Dz.U. Nr 175, poz. 1709)	540

Spis treści

8i. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie szczegółowych zasad wykonywania praktyk religijnych i korzystania z usług religijnych w zakładach karnych i aresztach śledczych z dnia 2 września 2003 r. (Dz.U. Nr 159, poz. 1546)	544
8j. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości i Ministra Zdrowia w sprawie szczegółowych zasad, zakresu i trybu współdziałania zakładów opieki zdrowotnej ze służbą zdrowia w zakładach karnych i aresztach śledczych w zapewnieniu świadczeń zdrowotnych osobom pozbawionym wolności z dnia 10 września 2003 r. (Dz.U. Nr 171, poz. 1665)	546
8k. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie trybu wystawiania zaświadczenia potwierdzającego zdolność albo niezdolność stawiennictwa osoby pozbawionej wolności na wezwanie lub zawiadomienie sądu lub organu prowadzącego postępowanie karne z dnia 16 stycznia 2008 r. (Dz.U. Nr 14, poz. 87)	547
8l. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie szczegółowych zasad zatrudniania skazanych z dnia 9 lutego 2004 r. (Dz.U. Nr 27, poz. 242)	548
8l. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie szczegółowych zasad i trybu prowadzenia nauczania w zakładach karnych z dnia 13 lutego 2004 r. (Dz.U. Nr 37, poz. 337)	555
8m. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie zakresu praw i obowiązków podmiotów sprawujących dozór, zasad i trybu wykonywania dozoru oraz trybu wyznaczania przez stowarzyszenia, organizacje i instytucje swoich przedstawicieli do sprawowania dozoru z dnia 7 czerwca 2002 r. (Dz.U. Nr 91, poz. 812)	564
8n. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie wykazu przedmiotów, które w razie orzeczenia ich przepadku przekazują się bezpośrednio innym organom niż właściwy urząd skarbowy z dnia 8 września 2003 r. (Dz.U. Nr 167, poz. 1635)	567
8o. Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie wykazu zakładów psychiatrycznych i zakładów leczenia odwykowego przeznaczonych do wykonywania środków zabezpieczających oraz składu, trybu powoływania i zadań komisji psychiatrycznej do spraw środków zabezpieczających z dnia 10 sierpnia 2004 r. (Dz.U. Nr 179, poz. 1854)	568
86. Rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej w sprawie regulaminu organizacyjno-porządkowego wykonywania kary ograniczenia wolności orzeczonej wobec żołnierzy zasadniczej służby wojskowej z dnia 5 maja 2004 r. (Dz.U. Nr 128, poz. 1341)	572
8p. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie trybu postępowania właściwych organów w wypadku, gdy liczba osadzonych w zakładach karnych lub aresztach śledczych przekroczy w skali kraju ogólną pojemność tych zakładów z dnia 25 listopada 2009 r. (Dz.U. Nr 202, poz. 1564)	576
8r. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie regulaminu organizacyjno-porządkowego wykonywania kary pozbawienia wolności z dnia 25 sierpnia 2003 r. (Dz.U. Nr 152, poz. 1493)	578

8s. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie regulaminu organizacyjno-porządkowego wykonywania tymczasowego aresztowania z dnia 25 sierpnia 2003 r. (Dz.U. Nr 152, poz. 1494)	590
8t. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie regulaminu organizacyjno-porządkowego wykonywania kary aresztu wojskowego z dnia 26 sierpnia 2003 r. (Dz.U. Nr 152, poz. 1498)	600
8u. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie sposobów prowadzenia oddziaływań penitencjarnych w zakładach karnych i aresztach śledczych z dnia 14 sierpnia 2003 r. (Dz.U. Nr 151, poz. 1469)	601
8v. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie warunków bytowych osób osadzonych w zakładach karnych i aresztach śledczych z dnia 17 października 2003 r. (Dz.U. Nr 186, poz. 1820)	610
8w. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie sposobów załatwiania wniosków, skarg i próśb osób osadzonych w zakładach karnych i aresztach śledczych z dnia 13 sierpnia 2003 r. (Dz.U. Nr 151, poz. 1467)	611
8x. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie obrony jednostek organizacyjnych Służby Więziennej z dnia 31 października 2003 r. (Dz.U. Nr 194, poz. 1903)	615
9. Konwencja o pomocy prawnej w sprawach karnych pomiędzy państwami członkowskimi Unii Europejskiej oraz Protokół do Konwencji o pomocy prawnej w sprawach karnych pomiędzy państwami członkowskimi Unii Europejskiej z dnia 29 maja 2000 r. (Dz.U. 2007, Nr 135, poz. 950)	619
Indeks rzeczowy	647

Wykaz skrótów

KK	Kodeks karny (1)
KKW	Kodeks karny wykonawczy (8)
Konwencja	Konwencja o pomocy prawnej w sprawach karnych pomiędzy państwami członkowskimi Unii Europejskiej, oraz Protokół do Konwencji o pomocy prawnej w sprawach karnych pomiędzy państwami członkowskimi Unii Europejskiej z dnia 29 maja 2000 r. (9)
KPK	Kodeks postępowania karnego (4)
KW	Kodeks wykroczeń (7)
OdpZbiorU	Ustawa o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (3)
PWKK	Przepisy wprowadzające Kodeks karny (2)
PWKPK	Przepisy wprowadzające Kodeks postępowania karnego (5)
ŚwKorU	Ustawa o świadku koronnym (6)

1. Kodeks karny

z dnia 6 czerwca 1997 r. (Dz.U. Nr 88, poz. 553)

(sprost.: Dz.U. 1997, Nr 128, poz. 840; zm.: Dz.U. 1999, Nr 64, poz. 729, Nr 83, poz. 931; 2000, Nr 48, poz. 548, Nr 93, poz. 1027, Nr 116, poz. 1216; 2001, Nr 98, poz. 1071; 2003, Nr 111, poz. 1061, Nr 121, poz. 1142, Nr 179, poz. 1750, Nr 199, poz. 1935, Nr 228, poz. 2255; 2004, Nr 25, poz. 219, Nr 69, poz. 626, Nr 93, poz. 889, Nr 243, poz. 2426; 2005, Nr 86, poz. 732, Nr 90, poz. 757, Nr 132, poz. 1109, Nr 163, poz. 1363, Nr 178, poz. 1479, Nr 180, poz. 1493; 2006, Nr 190, poz. 1409, Nr 218, poz. 1592, Nr 226, poz. 1648; 2007, Nr 89, poz. 589, Nr 123, poz. 850, Nr 124, poz. 859, Nr 192, poz. 1378; 2008, Nr 90, poz. 560, Nr 122, poz. 782, Nr 171, poz. 1056, Nr 173, poz. 1080, Nr 214, poz. 1344; 2009, Nr 62, poz. 504, Nr 63, poz. 533, Nr 166, poz. 1317, Nr 168, poz. 1323, Nr 190, poz. 1474, Nr 201, poz. 1540, Nr 206, poz. 1589; 2010, Nr 7, poz. 46, Nr 40, poz. 227 i 229, Nr 98, poz. 626, Nr 125, poz. 842, Nr 127, poz. 857, Nr 152, poz. 1018 i 1021, Nr 182, poz. 1228, Nr 240, poz. 1602; 2011, Nr 17, poz. 78, Nr 48, poz. 245, Nr 72, poz. 381, Nr 94, poz. 549, Nr 117, poz. 678, Nr 133, poz. 767)

Spis treści

	Art.
Część ogólna	1–116
Rozdział I. Zasady odpowiedzialności karnej	1–12
Rozdział II. Formy popełnienia przestępstwa	13–24
Rozdział III. Wyłączenie odpowiedzialności karnej	25–31
Rozdział IV. Kary	32–38
Rozdział V. Środki karne	39–52
Rozdział VI. Zasady wymiaru kary i środków karnych	53–63
Rozdział VII. Powrót do przestępstwa	64–65
Rozdział VIII. Środki związane z poddaniem sprawcy próbie	66–84a
Rozdział IX. Zbieg przestępstw oraz łączenie kar i środków kar- nych	85–92a
Rozdział X. Środki zabezpieczające	93–100
Rozdział XI. Przedawnienie	101–105
Rozdział XII. Zatarcie skazania	106–108
Rozdział XIII. Odpowiedzialność za przestępstwa popełnione za granicą	109–114a
Rozdział XIV. Objaśnienie wyrażeń ustawowych	115
Rozdział XV. Stosunek do ustaw szczególnych	116
Część szczególna	117–316
Rozdział XVI. Przestępstwa przeciwko pokojowi, ludzkości oraz przestępstwa wojenne	117–126b
Rozdział XVII. Przestępstwa przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej	127–139
Rozdział XVIII. Przestępstwa przeciwko obronności	140–147
Rozdział XIX. Przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu	148–162

Rozdział XX. Przepęstwa przeciwko bezpieczeŃstwu powszechnemu	163–172
Rozdział XXI. Przepęstwa przeciwko bezpieczeŃstwu w komunikacji	173–180
Rozdział XXII. Przepęstwa przeciwko Ńrodowisku	181–188
Rozdział XXIII. Przepęstwa przeciwko wolnoŃci	189–193
Rozdział XXIV. Przepęstwa przeciwko wolnoŃci sumienia i wyznania	194–196
Rozdział XXV. Przepęstwa przeciwko wolnoŃci seksualnej i obyczajnoŃci	197–205
Rozdział XXVI. Przepęstwa przeciwko rodzinie i opiece	206–211a
Rozdział XXVII. Przepęstwa przeciwko czci i nietykalnoŃci cielesnej	212–217a
Rozdział XXVIII. Przepęstwa przeciwko prawom osóbk wykonujących pracę zarobkow¹	218–221
Rozdział XXIX. Przepęstwa przeciwko dziaŃalnoci instytucji paŃstwowych oraz samorządu terytorialnego	222–231a
Rozdział XXX. Przepęstwa przeciwko wymiarowi sprawiedliwoŃci	232–247a
Rozdział XXXI. Przepęstwa przeciwko wyborom i referendum	248–251
Rozdział XXXII. Przepęstwa przeciwko porz¹dkowi publicznemu	252–264a
Rozdział XXXIII. Przepęstwa przeciwko ochronie informacji	265–269b
Rozdział XXXIV. Przepęstwa przeciwko wiarygodnoŃci dokumentów	270–277
Rozdział XXXV. Przepęstwa przeciwko mieniu	278–295
Rozdział XXXVI. Przepęstwa przeciwko obrotowi gospodarczemu	296–309
Rozdział XXXVII. Przepęstwa przeciwko obrotowi pieni¹dzmi i papierami wartoŃciowymi	310–316
CzeŃ wojskowa	317–363
Rozdział XXXVIII. Przepisy ogólne dotycz¹ce zoŃnierzy	317–337
Rozdział XXXIX. Przepęstwa przeciwko obowi¹zkowi peŃnienia sŃluby wojskowej	338–342
Rozdział XL. Przepęstwa przeciwko zasadom dyscypliny wojskowej	343–349
Rozdział XLI. Przepęstwa przeciwko zasadom postępowania z podwładnymi	350–353
Rozdział XLII. Przepęstwa przeciwko zasadom obchodzenia się z uzbrojeniem i uzbrojonym sprzętem wojskowym	354–355
Rozdział XLIII. Przepęstwa przeciwko zasadom peŃnienia sŃluby	356–357
Rozdział XLIV. Przepęstwa przeciwko mieniu wojskowemu	358–363

CzeŃ ogólna

Rozdział I. Zasady odpowiedzialnoŃci karnej

Art. 1. [Warunki odpowiedzialnoŃci] § 1. OdpowiedzialnoŃci karnej podlega ten tylko, kto popeŃnia czyn zabroniony pod groz¹b¹ kary przez ustawę obowi¹zuj¹c¹ w czasie jego popeŃnienia.

§ 2. Nie stanowi przepęstwa czyn zabroniony, którego spoŃeczna szkodliwoŃć jest znikoma.

§ 3. Nie popełnia przestępstwa sprawca czynu zabronionego, jeżeli nie można mu przypisać winy w czasie czynu.

Art. 2. [Przestępstwo skutkowe przez zaniechanie] Odpowiedzialności karnej za przestępstwo skutkowe popełnione przez zaniechanie podlega ten tylko, na kim ciążył prawny, szczególnie obowiązek zapobiegnięcia skutkowi.

Art. 3. [Zasada humanitaryzmu] Kary oraz inne środki przewidziane w tym kodeksie stosuje się z uwzględnieniem zasad humanitaryzmu, w szczególności z poszanowaniem godności człowieka.

Art. 4. [Zmiana ustawy] § 1. Jeżeli w czasie orzekania obowiązuje ustawa inna niż w czasie popełnienia przestępstwa, stosuje się ustawę nową, jednakże należy stosować ustawę obowiązującą poprzednio, jeżeli jest względniejsza dla sprawcy.

§ 2. Jeżeli według nowej ustawy czyn objęty wyrokiem zagrożony jest karą, której górna granica jest niższa od kary orzeczonej, wymierzoną karę obniża się do górnej granicy ustawowego zagrożenia przewidzianego za taki czyn w nowej ustawie.

§ 3. Jeżeli według nowej ustawy czyn objęty wyrokiem nie jest już zagrożony karą pozbawienia wolności, wymierzoną karę pozbawienia wolności podlegającą wykonaniu zamienia się na grzywnę albo karę ograniczenia wolności, przyjmując że jeden miesiąc pozbawienia wolności równa się 60 stawkom dziennym grzywny albo 2 miesiącom ograniczenia wolności.

§ 4. Jeżeli według nowej ustawy czyn objęty wyrokiem nie jest już zabroniony pod groźbą kary, skazanie ulega zatarciu z mocy prawa.

Art. 5. [Zasada terytorialna] Ustawę karną polską stosuje się do sprawcy, który popełnił czyn zabroniony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jak również na polskim statku wodnym lub powietrznym, chyba że umowa międzynarodowa, której Rzeczpospolita Polska jest stroną, stanowi inaczej.

Art. 6. [Czas i miejsce przestępstwa] § 1. Czyn zabroniony uważa się za popełniony w czasie, w którym sprawca działał lub zaniechał działania, do którego był obowiązany.

§ 2. Czyn zabroniony uważa się za popełniony w miejscu, w którym sprawca działał lub zaniechał działania, do którego był obowiązany, albo gdzie skutek stanowiący znamię czynu zabronionego nastąpił lub według zamiaru sprawcy miał nastąpić.

Art. 7. [Zbrodnia i występki] § 1. Przestępstwo jest zbrodnią albo występkiem.

§ 2. Zbrodnią jest czyn zabroniony zagrożony karą pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 3 albo karą surowszą.

§ 3. Występkiem jest czyn zabroniony zagrożony grzywną powyżej 30 stawek dziennych, karą ograniczenia wolności albo karą pozbawienia wolności przekraczającą miesiąc.

Art. 8. [Umyślność i nieumyślność] Zbrodnię można popełnić tylko umyślnie; występki można popełnić także nieumyślnie, jeżeli ustawa tak stanowi.

Art. 9. [Rozwinięcie] § 1. Czyn zabroniony popełniony jest umyślnie, jeżeli sprawca ma zamiar jego popełnienia, to jest chce go popełnić albo przewidując możliwość jego popełnienia, na to się godzi.

§ 2. Czyn zabroniony popełniony jest nieumyślnie, jeżeli sprawca nie mając zamiaru jego popełnienia, popełnia go jednak na skutek niezachowania ostrożności wymaganej w danych okolicznościach, mimo że możliwość popełnienia tego czynu przewidywał albo mógł przewidzieć.

§ 3. Sprawca ponosi surowszą odpowiedzialność, którą ustawa uzależnia od określonego następstwa czynu zabronionego, jeżeli następstwo to przewidywał albo mógł przewidzieć.

Art. 10. [Wiek] § 1. Na zasadach określonych w tym kodeksie odpowiada ten, kto popełnia czyn zabroniony po ukończeniu 17 lat.

§ 2.¹ Nieletni, który po ukończeniu 15 lat dopuszcza się czynu zabronionego określonego w art. 134, art. 148 § 1, 2 lub 3, art. 156 § 1 lub 3, art. 163 § 1 lub 3, art. 166, art. 173 § 1 lub 3, art. 197 § 3 lub 4, art. 223 § 2, art. 252 § 1 lub 2 oraz w art. 280, może odpowiadać na zasadach określonych w tym kodeksie, jeżeli okoliczności sprawy oraz stopień rozwoju sprawcy, jego właściwości i warunki osobiste za tym przemawiają, a w szczególności, jeżeli poprzednio stosowane środki wychowawcze lub poprawcze okazały się bezskuteczne.

§ 3. W wypadku określonym w § 2 orzeczona kara nie może przekroczyć dwóch trzecich górnej granicy ustawowego zagrożenia przewidzianego za przypisaną sprawę przestępstwo; sąd może zastosować także nadzwyczajne złagodzenie kary.

§ 4. W stosunku do sprawcy, który popełnił występki po ukończeniu lat 17, lecz przed ukończeniem lat 18, sąd zamiast kary stosuje środki wychowawcze, lecznicze albo poprawcze przewidziane dla nieletnich, jeżeli okoliczności sprawy oraz stopień rozwoju sprawcy, jego właściwości i warunki osobiste za tym przemawiają.

Art. 11. [Zbieg przepisów] § 1. Ten sam czyn może stanowić tylko jedno przestępstwo.

§ 2. Jeżeli czyn wyczerpuje znamiona określone w dwóch albo więcej przepisach ustawy karnej, sąd skazuje za jedno przestępstwo na podstawie wszystkich zbiegających się przepisów.

§ 3. W wypadku określonym w § 2 sąd wymierza karę na podstawie przepisu przewidującego karę najsurowszą, co nie stoi na przeszkodzie orzeczeniu innych środków przewidzianych w ustawie na podstawie wszystkich zbiegających się przepisów.

Art. 12. [Czyn ciągły] Dwa lub więcej zachowań, podjętych w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, uważa się za jeden czyn zabroniony; jeżeli przedmiotem zamachu jest dobro osobiste, warunkiem uznania wielości zachowań za jeden czyn zabroniony jest tożsamość pokrzywdzonego.

Rozdział II. Formy popełnienia przestępstwa

Art. 13. [Usiłowanie] § 1. Odpowiada za usiłowanie, kto w zamiarze popełnienia czynu zabronionego swoim zachowaniem bezpośrednio zmierza do jego dokonania, które jednak nie następuje.

¹ Art. 10 § 2 w brzmieniu ustawy z dnia 26.11.2010 r. (Dz.U. Nr 240, poz. 1602), która wchodzi w życie 22.03.2011 r.

§ 2. Usiłowanie zachodzi także wtedy, gdy sprawca nie uświadamia sobie, że dokonanie jest niemożliwe ze względu na brak przedmiotu nadającego się do popełnienia na nim czynu zabronionego lub ze względu na użycie środka nie nadającego się do popełnienia czynu zabronionego.

Art. 14. [Karalność] § 1. Sąd wymierza karę za usiłowanie w granicach zagrożenia przewidzianego dla danego przestępstwa.

§ 2. W wypadku określonym w art. 13 § 2 sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary, a nawet odstąpić od jej wymierzenia.

Art. 15. [Czynny żal i odstąpienie] § 1. Nie podlega karze za usiłowanie, kto dobrowolnie odstąpił od dokonania lub zapobiegł skutkowi stanowiącemu znamię czynu zabronionego.

§ 2. Sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary w stosunku do sprawcy, który dobrowolnie starał się zapobiec skutkowi stanowiącemu znamię czynu zabronionego.

Art. 16. [Przygotowanie] § 1. Przygotowanie zachodzi tylko wtedy, gdy sprawca w celu popełnienia czynu zabronionego podejmuje czynności mające stworzyć warunki do przedsięwzięcia czynu zmierzającego bezpośrednio do jego dokonania, w szczególności w tymże celu wchodzi w porozumienie z inną osobą, uzyskuje lub przysposabia środki, zbiera informacje lub sporządza plan działania.

§ 2. Przygotowanie jest karalne tylko wtedy, gdy ustawa tak stanowi.

Art. 17. [Odstąpienie] § 1. Nie podlega karze za przygotowanie, kto dobrowolnie od niego odstąpił, w szczególności zniszczył przygotowane środki lub zapobiegł skorzystaniu z nich w przyszłości; w razie wejścia w porozumienie z inną osobą w celu popełnienia czynu zabronionego, nie podlega karze ten, kto nadto podjął istotne starania zmierzające do zapobieżenia dokonaniu.

§ 2. Nie podlega karze za przygotowanie osoba, do której stosuje się art. 15 § 1.

Art. 18. [Sprawstwo, podżeganie i pomocnictwo] § 1. Odpowiada za sprawstwo nie tylko ten, kto wykonuje czyn zabroniony sam albo wspólnie i w porozumieniu z inną osobą, ale także ten, kto kieruje wykonaniem czynu zabronionego przez inną osobę lub wykorzystując uzależnienie innej osoby od siebie, poleca jej wykonanie takiego czynu.

§ 2. Odpowiada za podżeganie, kto chcąc, aby inna osoba dokonała czynu zabronionego, nakłania ją do tego.

§ 3. Odpowiada za pomocnictwo, kto w zamiarze, aby inna osoba dokonała czynu zabronionego, swoim zachowaniem ułatwia jego popełnienie, w szczególności dostarczając narzędzie, środek przewozu, udzielając rady lub informacji; odpowiada za pomocnictwo także ten, kto wbrew prawemu, szczególnemu obowiązкови niedopuszczenia do popełnienia czynu zabronionego swoim zaniechaniem ułatwia innej osobie jego popełnienie.

Art. 19. [Karalność] § 1. Sąd wymierza karę za podżeganie lub pomocnictwo w granicach zagrożenia przewidzianego za sprawstwo.

§ 2. Wymierzając karę za pomocnictwo sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary.

Art. 20. [Nieakcesoryjność odpowiedzialności] Każdy ze współdziałających w popełnieniu czynu zabronionego odpowiada w granicach swojej umyślności lub nieumyślności niezależnie od odpowiedzialności pozostałych współdziałających.

Art. 21. [Okoliczności osobiste] § 1. Okoliczności osobiste, wyłączające lub łagodzące albo zaostrzające odpowiedzialność karną, uwzględnia się tylko co do osoby, której dotyczą.

§ 2. Jeżeli okoliczność osobista dotycząca sprawcy, wpływająca chociażby tylko na wyższą karalność, stanowi zamię czynu zabronionego, współdziałający podlega odpowiedzialności karnej przewidzianej za ten czyn zabroniony, gdy o tej okoliczności wiedział, chociażby go nie dotyczyła.

§ 3. Wobec współdziałającego, którego nie dotyczy okoliczność określona w § 2, sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary.

Art. 22. [Akcesoryjność odpowiedzialności] § 1. Jeżeli czynu zabronionego tylko usiłowano dokonać, podmiot określony w art. 18 § 2 i 3 odpowiada jak za usiłowanie.

§ 2. Jeżeli czynu zabronionego nie usiłowano dokonać, sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary, a nawet odstąpić od jej wymierzenia.

Art. 23. [Czynny żal] § 1. Nie podlega karze współdziałający, który dobrowolnie zapobiegł dokonaniu czynu zabronionego.

§ 2. Sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary w stosunku do współdziałającego, który dobrowolnie starał się zapobiec dokonaniu czynu zabronionego.

Art. 24. [Prowokacja] Odpowiada jak za podżeganie, kto w celu skierowania przeciwko innej osobie postępowania karnego nakłania ją do popełnienia czynu zabronionego; w tym wypadku nie stosuje się art. 22 i 23.

Rozdział III. Wyłączenie odpowiedzialności karnej

Art. 25. [Obrona konieczna] § 1. Nie popełnia przestępstwa, kto w obronie koniecznej odpiera bezpośredni, bezprawny zamach na jakiegokolwiek dobro chronione prawem.

§ 2. W razie przekroczenia granic obrony koniecznej, w szczególności gdy sprawca zastosował sposób obrony niewspółmierny do niebezpieczeństwa zamachu, sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary, a nawet odstąpić od jej wymierzenia.

§ 3.² Nie podlega karze, kto przekracza granice obrony koniecznej pod wpływem strachu lub wzburzenia usprawiedliwionych okolicznościami zamachu.

§ 4.³ Osoba, która w obronie koniecznej odpiera zamach na jakiegokolwiek cudze dobro chronione prawem, chroniąc bezpieczeństwo lub porządek publiczny, korzysta z ochrony prawnej przewidzianej dla funkcjonariuszy publicznych.

² Art. 25 § 3 w brzmieniu ustawy z dnia 5.11.2009 r. (Dz.U. Nr 206, poz. 1589), która wchodzi w życie 8.06.2010 r.

³ Art. 25 § 4 dodany ustawą z dnia 26.11.2010 r. (Dz.U. Nr 240, poz. 1602), która wchodzi w życie 22.03.2011 r.

§ 5.⁴ Przepisu § 4 nie stosuje się, jeżeli czyn sprawcy zamachu skierowany przeciwko osobie odpierającej zamach godzi wyłącznie w cześć lub godność tej osoby.

Art. 26. [Stan wyższej konieczności] § 1. Nie popełnia przestępstwa, kto działa w celu uchylenia bezpośredniego niebezpieczeństwa grożącego jakimkolwiek dobru chronionemu prawem, jeżeli niebezpieczeństwa nie można inaczej uniknąć, a dobro poświęcone przedstawia wartość niższą od dobra ratowanego.

§ 2. Nie popełnia przestępstwa także ten, kto, ratując dobro chronione prawem w warunkach określonych w § 1, poświęca dobro, które nie przedstawia wartości oczywiście wyższej od dobra ratowanego.

§ 3. W razie przekroczenia granic stanu wyższej konieczności, sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary, a nawet odstąpić od jej wymierzenia.

§ 4. Przepisu § 2 nie stosuje się, jeżeli sprawca poświęca dobro, które ma szczególnie obowiązek chronić nawet z narażeniem się na niebezpieczeństwo osobiste.

§ 5. Przepisy § 1–3 stosuje się odpowiednio w wypadku, gdy z ciężących na sprawcy obowiązków tylko jeden może być spełniony.

Art. 27. [Eksperyment] § 1. Nie popełnia przestępstwa, kto działa w celu przeprowadzenia eksperymentu poznawczego, medycznego, technicznego lub ekonomicznego, jeżeli spodziewana korzyść ma istotne znaczenie poznawcze, medyczne lub gospodarcze, a oczekiwanie jej osiągnięcia, celowość oraz sposób przeprowadzenia eksperymentu są zasadne w świetle aktualnego stanu wiedzy.

§ 2. Eksperyment jest niedopuszczalny bez zgody uczestnika, na którym jest przeprowadzany, należyćie poinformowanego o spodziewanych korzyściach i grożących mu ujemnych skutkach oraz prawdopodobieństwie ich powstania, jak również o możliwości odstąpienia od udziału w eksperymencie na każdym jego etapie.

§ 3. Zasady i warunki dopuszczalności eksperymentu medycznego określa ustawa.

Art. 28. [Błąd co do znamion] § 1. Nie popełnia umyślnie czynu zabronionego, kto pozostaje w błędzie co do okoliczności stanowiącej jego znamię.

§ 2. Odpowiada na podstawie przepisu przewidującego łagodniejszą odpowiedzialność sprawca, który dopuszcza się czynu w usprawiedliwionym błędnym przekonaniu, że zachodzi okoliczność wyłączająca bezprawność albo winę; jeżeli błąd sprawcy od której taka łagodniejsza odpowiedzialność zależy.

Art. 29. [Błąd co do okoliczności wyłączającej] Nie popełnia przestępstwa, kto dopuszcza się czynu zabronionego w usprawiedliwionym błędnym przekonaniu, że zachodzi okoliczność wyłączająca bezprawność albo winę; jeżeli błąd sprawcy jest nieusprawiedliwiony, sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary.

Art. 30. [Nieświadomość bezprawności] Nie popełnia przestępstwa, kto dopuszcza się czynu zabronionego w usprawiedliwionej nieświadomości jego bezprawności; jeżeli błąd sprawcy jest nieusprawiedliwiony, sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary.

⁴ Art. 25 § 5 dodany ustawą z dnia 26.11.2010 r. (Dz.U. Nr 240, poz. 1602), która wchodzi w życie 22.03.2011 r.